

Kale- izendegia

Callejero
municipal

Ikerketa lana amaitu eta gero, kale izendegi osoa berrikustea erabaki zuen Udalak, eta 2009ko urtarrilaren 28ko Osoko Bilkuran, Euskaltzaindiaren irizpenetan oinarrituta, euskarazko idazkera zuzena eta arautua onartu zuen. Hona hemen, Euskaltzaindiak emandako irizpideei jarraituz, aldaketak ulertzeko eta erabilera zuzena zein den argitzeko azalpen batzuk:

1 Kale edo bidearen izena toponimo zaharra denean: toponimoaren etimologia, hau da esanahia nondik datorren, historian zehar izan duen bilakaera eta abar kontuan hartu dira, eta horietan oinarrituta idatzizko forma arautua zehaztu da. Betiere, Euskaltzaindiak emandako irizpideak errespetatuz. Horrelako askoren azalpen eta argibideak liburuxkan bertan azaltzen saiatu gara. Gehienetan, ahoz esaten diren modu berean idatzi izan dira izen horiek orain arte; beste batzuetan, ordea, guztiz desitxuratuta egon dira. Adib.: Iturribengoia eta ez *Iturrimingo*, Kaukoerreka bidea eta ez *Kaukarraka*, Oleaga eta ez *Ollaga*, Kintoena eta ez *Kintone*, Beaskoetxe eta ez *Bekoetxe*, Torretxeondo eta ez *Torrotxon-do*, besteak beste.

2 Bideak:

— “bide” hitza toponimoari **lotuta** idatziko da bidearen helmuga bakarrik adierazten dugunean. Adib.: Arteagabidea, Enekuribidea eta abar. Horrelakoa baita euskal tradizioa, eta horretan oinarrituta irizpide argia dauka Euskaltzaindiak.

— “bide” hitza **bereiz** idatziko da toponimo bi daudenean, hau da, bidea nondik nora doan adierazten denetan, adibidez: Goierri-Martiartu bidea, Erandiogoikoa-Elordui bidea, Larrauri-Mendotza bidea...

— Kasu bitan bidearen izena aldatzea erabaki da, toponimo zaharragoei lehenetsuna emateko. Batetik, Desengaño-Urgitxi zena, orain Mesoena-Urgitxi izango da, eta bestetik, Zubietakoerrota-Desengaño zena, orain Zubieta-Ibarra izango da.

3 Pertsona izenak: euskal izen-deiturak euskarazko grafiarekin eman dira. Adib.: Jose Luis Goioaga, Luis Landetxo, J.A. Agirre eta Lekube... Erdal izen-deiturak berriz, dagokien grafiarekin: Joaquin Velilla eta Karl Marx, esate baterako.

Arrazoi beragatik, Consulado de Bilbao kalea bere horretan mantentzea erabaki da. Itsasadarraren inguruan sortzen ziren arazoak konpontzeko asmoz eta honen hobetzea eta konpontze-lanak egiteko, Bilbon 1511n sortu zen erakundearen izena da hau. XIX. mendetik aurrera Bilboko Merkataritza, Industria eta Nabigazio Ganbera izenaz ezagutzen duguna, hain zuzen ere.

4 Santu izenak: euskarazko forman eman dira, Euskaltzaindiak santu izenak idazteko emandako araua errespetatuz. Adibidez: San Lorentzo, San Ignazio, San Agustin...

5 Erandiotik kanpoko leku-izenak, Euskaltzaindiak arautu bezala emango dira: Erletxeta (*Erletxes*), Egirleta (*Santo Domingo*), Plentzia.

Después de concluir el trabajo de investigación, el Ayuntamiento de Erandio decidió revisar todo el callejero. Así, en el Pleno celebrado el 28 de enero de 2009, aprobó la grafía en euskera correcta y normalizada de sus calles, basándose en el dictámen de Euskaltzaindia. A continuación os ofrecemos unas breves explicaciones para entender mejor las modificaciones efectuadas y aclarar el porqué de las formas escritas correctas:

1 En el caso de los nombres de calle o camino que provienen de un topónimo antiguo: se ha determinado la forma escrita normalizada teniendo en cuenta, entre otros aspectos, la etimología del topónimo, es decir, el origen del nombre y la evolución sufrida a lo largo de la historia, siempre respetando los criterios establecidos por Euskaltzaindia. Hemos intentado recoger en esta publicación el mayor número de explicaciones y aclaraciones referidas a los topónimos modificados en el callejero, topónimos que en muchos casos, hasta la fecha, se habían escrito del mismo modo que se pronunciaban; otros en cambio, han llegado hasta nuestros días completamente transformados. Por ejemplo: escribiremos Iturribengoa, no *Iturrimingo*; Kaukoerrekabidea, no *Kaukarraka*; Oleaga, no *Ollaga*; Kintoena, no *Kintone*; Beaskoetxe, no *Bekoetxe*; Torretxeondo, no *Torrotxondo*, entre otros.

2 Caminos:

– La palabra "bide" se escribirá **unida** al topónimo sólo cuando se exprese el destino del camino en cuestión. Por ejemplo, Arteagabidea, Enekuribi-

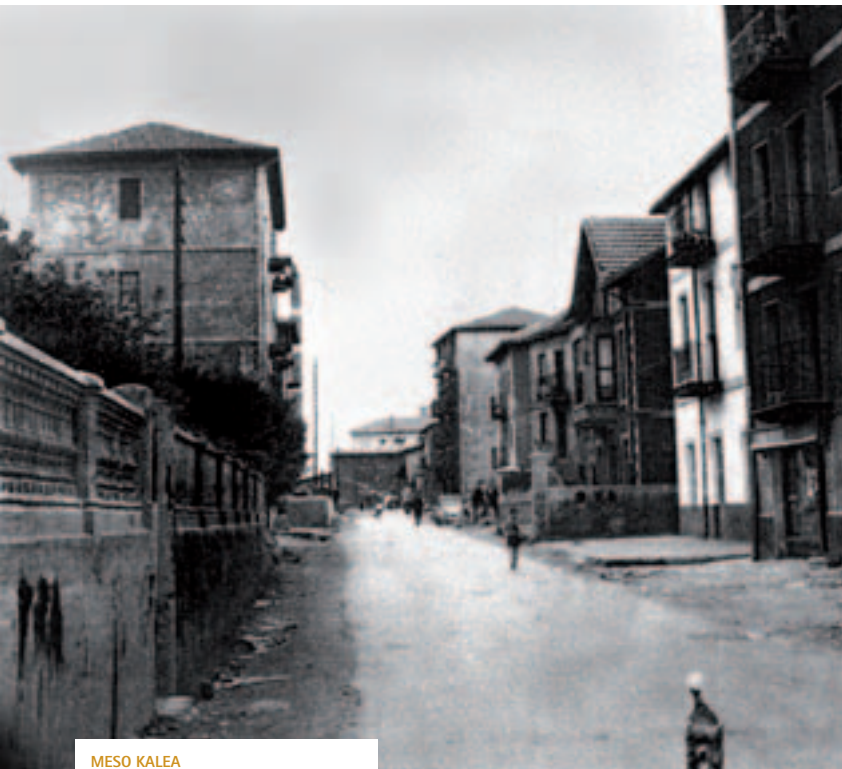
dea, etcétera, atendiendo a la tradición. El criterio de Euskaltzaindia es muy claro en estos términos.

– La palabra "bide" se escribirá **separada** cuando existan dos topónimos, es decir, en aquellos casos que se indique desde dónde hasta dónde va el camino. Por ejemplo: Goierri-Martiartu bidea, Erandiogoikoa-Elordui bidea, Larrauri-Mendotza bidea...

– En dos casos se ha decidido cambiar el nombre del camino, para dar prioridad a topónimos más antiguos. Por una parte, la denominación Desengaño-Urgitxi pasa a ser ahora Mesoena-Urgitxi, y por otra parte, el topónimo Zubietakoerrotza-Desengaño pasa a ser ahora Zubieta-Ibarra.

3 Nombres de persona: los nombres y apellidos vascos se han incorporado al callejero con la grafía en euskera. Por ejemplo: Jose Luis Goioaga, Luis Landetxo, J.A. Agirre eta Lekube... Los nombres y apellidos no vascos, en cambio, con la grafía que les corresponde. Por ejemplo: Joaquin Velilla o Karl Marx.

Por la misma razón, se ha decidido mantener el nombre de la calle Consulado de Bilbao tal y como estaba. De hecho, ese es el nombre original del organismo creado en Bilbao en 1511 para dar solución a los problemas generados en torno a la ría y para gestionar las obras de mejora y reforma de la misma. Ese mismo organismo, a partir del siglo XIX, se conoce por el nombre de Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Bilbao.

MESO KALEA

6 Kale izendegia **euskaraz ematea** erabaki denez, orain arte erdaraz egondakoak euskaraz jaso dira. Adibidez, Kanterabidea eta ez *Cantera*, Hilerría eta ez *Cementerio*, Zerrabidea eta ez *Serrerías*, Ategorribarri eta ez *Nuevo Ategorri*, Axpeko Erribera eta ez *Ribera de Axpe*, Altzagako Ibarra eta ez *Vega de Alzaga*...

7 Hainbat kale izen **luzeegi zirela eta**, orain arteko erabilerak bultzatuta zein etorkizuneko erabilerara erraztearren laburtzera jo dugu. Adib.: Jado kalea, Benjamin anaia plaza, Ramón Sota erribera.

4 Nombres de santos: se han aprobado con la grafía en euskera, observando la norma de Euskaltzaindia sobre la escritura de los nombres del santoral. Por ejemplo: San Lorentzo, San Ignazio, San Agustín...

5 Topónimos de fuera de Erandio: se han aprobado según la forma regulada por Euskaltzaindia: Erletxeta (*Erletxes*), Egirleta (*Santo Domingo*), Plentzia.

6 En la modificación del callejero se han recogido en euskera varios topónimos que antes aparecían en castellano. Por ejemplo: Kanterabidea, no *Cantera*; Hilerría, no *Cementerio*; Zerrabidea, no *Serrerías*; Ategorribarri, no *Nuevo Ategorri*; Axpeko Erribera, no *Ribera de Axpe*; Altzagako Ibarra, no *Vega de Alzaga*...

7 Debido a la **extensión excesiva** de algunos nombres, se ha decidido abreviarlos considerando la utilización actual y pretendiendo facilitar su uso en el futuro. Por ejemplo: Jado kalea, Benjamin anaia plaza, Ramón Sota erribera.

XIX MENDE AMAIERA / FINALES DEL SIGLO XIX

LEHENGO KALE IZENDEGIA CALLEJERO ANTERIOR	ONARTUTAKO IZENA, GAUR EGUNEKOA DENOMINACIÓN ACTUAL APROBADA	LEHENGO KALE IZENDEGIA CALLEJERO ANTERIOR	ONARTUTAKO IZENA, GAUR EGUNEKOA DENOMINACIÓN ACTUAL APROBADA
Agarramengo	Agirrebengoabidea	Atxutegi	Atxutegi kalea
Agarre	Agirrebidea	Avanzada errepidea	Avanzada errepidea
Aguirre eta Lekube J.A.	J.A. Aguirre eta Lekube plaza	Basabe	Basabe auzoa
Akarlanda	Akarlanda errepidea	Basabe Alto	Goikobasabebidea
Aldaieta	Aldaietabidea	Basabe Bajo	Bekobasabebidea
Alkone	Alkonena kalea	Beike	Beikabidea
Altzaga-Goikoa errepidea	Altzaga-Erandiogoikoa errepidea	Bekoetxe	Beaskoetxebidea
Altzane-Txikone	Altzagena-Txikoena bidea	Bekoetxe-Arriaga	Beaskoetxe-Arriaga bidea
Anton Fernandez	Anton Fernández kalea	Bekoetxebarri	Bekoetxebarribidea
Antonio Trueba	Antonio Trueba kalea	Bekoetxe-Kozkoetxe	Beaskoetxe-Goskoetxe bidea
Antonio Trueba	Antonio Trueba zeharkalea	Bereterretxe	Bereterretxe zeharkalea
Arriaga-Sakoni	Arriaga-Sakoni bidea	Bereterretxe	Bereterretxe kalea
Arteaga Bidea	Arteagabidea	Bidebitarte-Etxetxikerre	Bidebitarte-Etxetxikerra bidea
Askorbeko-Peñas	Askorbeaskoa-Peñas bidea	Bilbao-Plencia	Bilbo-Plentzia errepidea
Askorbeko-Ugarte	Askorbeaskoa-Ugarte bidea	Cantera	Kanterabidea
Astika	Astikabidea	Cementerio-Playabari	Hilerria-Plaiabari bidea
Asua-Erletxe	Asua-Erletxeta errepidea	Consulado de Bilbao	Consulado de Bilbao kalea
Ategorri	Ategorribidea	Damaso Moja	Damaso Moja kalea
Atxalandabaso	Atxalandabasobidea	Degollene-Andramariturri	Degoiena-Andramariturri bidea
Atxape	Atxape kalea	Demosti-Arondo	Demosti-Arondo bidea
Atxe	Atxabidea	Desanexion	Desanexio kalea

LEHENGO KALE IZENDEGIA CALLEJERO ANTERIOR	ONARTUTAKO IZENA, GAUR EGUNEKO DENOMINACIÓN ACTUAL APROBADA	LEHENGO KALE IZENDEGIA CALLEJERO ANTERIOR	ONARTUTAKO IZENA, GAUR EGUNEKO DENOMINACIÓN ACTUAL APROBADA
Desengaño-Urgitxi	Mesoena-Urgitxi bidea	Goiherri-Martiartu	Goiherri-Martiartu errepidea
Educador Hermano Benjamin	Benjamin anaia plaza	Goikoa-Elordi	Erandiogoikoa-Elordui bidea
Elexalde	Elexalde auzoa	Goikoa-Erandiondo	Erandiogoikoa-Erandiondo errepidea
Elexaurre	Elexaurre zeharkalea	Goikoa-La Magdalena	Erandiogoikoa-Magdalena errepidea
Elexazpi	Elexazpi kalea	Goikoa-Lopeortu	Erandiogoikoa-Lopeigartu bidea
Enekone	Enekoenabidea	Goikoa-Uribene	Erandiogoikoa-Uribena bidea
Enekuri	Enekuri etorbidea	Gorri	Gorribidea
Enekuri	Enekuribidea	Ibañez de Betolaza Goikoa	Ibañez Betolatza - Erandiogoikoa auzoa
Enekuri-Santo Domingo	Enekuri-Egirleta errepidea	Ibañez de Betolaza Playabarri	Ibañez Betolatza - Plaiabarri auzoa
Escuela Arriaga-Iturralde	Arriagako eskola-Iturralde bidea	Ibarra	Ibarra kalea
Eskauriatza Zugatz	Eskauriatza Zugatz bidea	Ibarrondo	Ibarrondo kalea
Etxegorri	Etxegorri kalea	Iparralde	Iparralde auzoa
Europa	Europa plaza	Irailaren 23a	Irailaren 23a plaza
Euskadiko	Euskadi plaza	Iturrimingo	Iturribengoa zeharkalea
Fano	Faoeta auzoa	Jesus Aranburu	Jesus Aranburu kalea
Fatima	Fatima etorbidea	Jesus Maria Olague Txuma	J. M. Olague 'Txuma' kalea
Felix Ortun	Felix Ortun kalea	Joaquin Velilla	Joaquin Velilla kalea
Fundacion Jado	Jado kalea	Jose Luis Goyoaga	Jose Luis Goioaga etorbidea
Geltokia	Geltoki etorbidea	Jose Urrea	Jose Urrea kalea
Gernika	Gernika kalea	Josu Murueta	Josu Murueta plaza
Getxo	Getxo kalea	Juanene	Juanena plaza

LEHENGO KALE IZENDEGIA CALLEJERO ANTERIOR	ONARTUTAKO IZENA, GAUR EGUNEKO DENOMINACIÓN ACTUAL APROBADA	LEHENGO KALE IZENDEGIA CALLEJERO ANTERIOR	ONARTUTAKO IZENA, GAUR EGUNEKO DENOMINACIÓN ACTUAL APROBADA
Karl Marx	Karl Marx kalea	Magdalena	Magdalena errepidea
Kauarraka	Kaukoerrekabidea	Manuel Iradier Bulffy	Manuel Iradier Bulffy kalea
Kintone	Kintoena kalea	Martiartu	Martiartu kalea
Korraltxe	Korraletxebidea	Martiartu-Martugoiti	Martiartu-Martiartugoitia bidea
Kozkoetxe	Goskoetxebidea	Martxune-Gorritxu	Martintxuena-Gorritxuena kalea
Kukularra	Kukularrabidea	Mendiguren	Mendiguren plaza
Kurrullu	Kurrullubidea	Mendotxe-Agarre	Mendotza-Agirre bidea
Landatxu-Altzane	Landatxu-Altzagena bidea	Mesones-Etxeasarre	Mesoena-Etxebarrizarra bidea
Landatxu-Escuelas Arriaga	Landatxu-Arriagako eskola bidea	Mezo	Meso kalea
Larrauri-Mendotxe	Larrauri-Mendotza bidea	Mitxelena	Mitxelena kalea
Lataondo	Latondobidea	Monte San Pablo	Sanpablomendi auzoa
Lauroeta	Lauroeta auzoa	Musico Gorostiza	Gorostitza plaza
Legazpi	Legazpi kalea	Nafarroa Beherea	Nafarroa Beherea kalea
Leioa-Unbe	Leioa-Unbe errepidea	Nuevo Ategorri	Ategorribarri auzoa
Llona	Llona kalea	Obieta	Obieta kalea
Lopeortu-Ibarrondo	Lopeigartu-Ibarrondo bidea	Ollaga	Oleaga kalea
Luis LandeCHO	Luis Landetxo auzoa	Osasuna	Osasuna kalea
Lurberri	Lubarri kalea	Pagoeta	Pagoetabidea
Lutxana-Asua	Lutxana-Asua errepidea	Peñas-Andramariturri	Peñas-Andramariturri bidea
Lutxana-Enekuri	Lutxana-Enekuri bidea	Playabarri	Plaiabarribidea
Madaripe	Madaripebidea	Playabarri-Lutxana	Plaiabarri-Lutxana bidea

LEHENGO KALE IZENDEGIA CALLEJERO ANTERIOR	ONARTUTAKO IZENA, GAUR EGUNEKO DENOMINACIÓN ACTUAL APROBADA	LEHENGO KALE IZENDEGIA CALLEJERO ANTERIOR	ONARTUTAKO IZENA, GAUR EGUNEKO DENOMINACIÓN ACTUAL APROBADA
Puerto	Portubidea	Txantelene	Txantelenabidea
Ramon Rubial	Ramon Rubial kalea	Txapela	Txapela kalea
Ribera de Axpe	Axpeko erribera etorbidea	Txinboak	Txinboak kalea
Ribera de Erandio	Erandioko erribera etorbidea	Txorierri	Txorierri kalea
Ribera Ramon Sota y Llano	Ramon Sota erribera	Ugarte	Ugarte auzoa
Saliturri	Saliturri zeharkalea	Ugarte-Uribe	Ugarte-Uribe bidea
San Agustin	San Agustin plaza	Universidad	Unibertsitateko errepeidea
San Antonio	San Antonio kalea	Urazandi industrialdea	Urazandi auzoa (industrialdea)
San Ignacio	San Ignazio kalea	Urdaneta	Urdaneta kalea
San Jeronimo	San Jeronimo kalea	Urgitxi-Tellebarri	Urgitxi-Telleribarri bidea
San Jose De Goikoa	Erandiogoikoko San Jose auzoa	Uribarri-Erandiondo	Uribarri-Erandiondo bidea
San Jose De Lutxana	Lutxanako San Jose auzoa	Urikarreta	Urikarretabidea
San Lorenzo	San Lorentzo kalea	Urioste	Urioste kalea
Santi Brouard	Santi Brouard plaza	Vega de Altaga	Altagako ibarra kalea
Serrerias	Zerrabidea	Zubitakoerrota-Desengaño	Zubieta-Ibarra bidea
Tartanga	Tartanga kalea		
Tellebarri-Ibarrondo	Telleribarri-Ibarrondo bidea		
Torreta	Torreta auzoa		
Torrotxondo-Etxebarri	Torretxeondo-Etxebarri bidea		
Trabudu	Trabudua kalea		
Txakurzulo	Txakurzulobidea		